

DZIADKU, WIEJEMY!

W KINACH 9 MAJA

Materiały dydaktyczne dla nauczycieli i nauczycielek

Odkryj świat, odkryj siebie – motyw podróży w filmie „Dziadku, wiejemy!”
oraz „Małym Księciu” Antoine’a de Saint-Exupéry.....5

Różne pokolenia – wspólne marzenia i cele. O więziach międzypokoleniowych
w filmie „Dziadku, wiejemy!”.....10

Szanowni Państwo!

We współczesnym świecie, w którym technologie i konsumpcjonizm weryfikują dotychczasowe wartości, okazuje się, że rodzina pozostaje ostoją, która daje nam stałość i poczucie bezpieczeństwa. Relacje z bliskimi pozwalają pamiętać, co jest najważniejsze, a doświadczenie i perspektywa starszych członków rodziny uczą nas uważności i szacunku.

Właśnie o relacjach międzypokoleniowych opowiada film „Dziadku, wiejemy!” w reż. Olgi Chajdas. To historia pełna przygód i magii, która pokazuje, jak wyjątkowa relacja wnuczki i dziadka może odmienić życie całej rodziny i stać się początkiem niezapomnianej przygody. Opowieść łączy w sobie ducha „Indiany Jonesa” dla młodego widza z głębokim przesłaniem o radzeniu sobie z emocjami, jak również o szczerości i zrozumieniu w kontaktach z dziećmi.

W podstawach programowych języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, wychowania do życia w rodzinie i etyki pojawiają się treści dotyczące szacunku wobec starszych członków rodziny, kultywowania tradycji, budowania prawidłowych relacji rodzinnych. Bazując na tym, stworzyliśmy propozycje dwóch scenariuszy lekcji **dla klas 4-6 i 7-8 szkół podstawowych**. Na **języku polskim** łączymy film „Dziadku, wiejemy” z lekturą obowiązkową „Mały Książę”, natomiast na **godzinie wychowawczej** rozmawiamy o więziach międzypokoleniowych. Mamy nadzieję, że zainspirują one Państwa do działań dydaktycznych i wychowawczych z filmem.

Emil Płoszajski, scenarzysta filmu, powiedział: „Marzę, żeby po seansie młodsza widownia jeszcze bardziej doceniła wartość zdrowych, rodzinnych relacji – i życia w ogóle. I żeby, nie rezygnując całkiem z podejmowania ryzyka, z większym zaufaniem korzystała z doświadczenia starszych członków rodziny, którzy są gotowi nim się podzielić. Natomiast starsi, aby otworzyli się na możliwość, że sztafeta pokoleń może mieć głęboki sens, jeżeli odbywa się w atmosferze wzajemnego szacunku i miłości”.

Od 9 maja międzypokoleniowa historia na ekranach kin w Polsce. Serdecznie zapraszamy Was z uczniami/uczennicami i wychowankami na seanse!

Anna Równy
koordynatorka merytoryczna Edukacji Młode Horyzonty
trenerka i metodyczka edukacji filmowej

Film w kinach od **9 maja**.

Istnieje możliwość zorganizowania pokazów specjalnych dla grup szkolnych. W sprawie rezerwacji prosimy o kontakt z kinem w Państwa mieście. W przypadku jakichkolwiek problemów z organizacją seansu prosimy o kontakt z dystrybutorem:

Cezary Kruszewski
cezary.kruszewski@next-film.pl

Bartłomiej Bilski
bartek.bilski@next-film.pl

Kamila Ostrowska
kamila.ostrowska@next-film.pl

Agata Boruta
agata.boruta@next-film.pl

Film Olgi Chajdas jest ciekawą próbą połączenia różnych elementów – animacji z filmem aktorskim, fantastycznej bajki (albo bajek) z przygodowym kinem drogi i realistycznym dramatem rodzinnym.

„Dziadku, wiejemy!” to historia rodziny, w której nie wszystko jest idealne. Relacja wnuczki i dziadka jest bardzo silna, ale relacje między dziadkiem i mamą oraz mamą i córką są trudniejsze, co odpowiada często realnym sytuacjom znanym z naszych rodzin.

Dziadek jest postacią idealizowaną przez wnuczkę, która powoli wchodzi w okres buntu, szukania własnej tożsamości i samodzielnego radzenia sobie z emocjami. Mężczyzna stara się dać wnuczce jak najwięcej, tworzy więc bajkowy obraz swojej osoby, który jest dla dziewczynki ważny, ale też przykrywa niedoskonałości jego przeszłości, którą będzie musiała odkryć.

Największa siła filmu „Dziadku, wiejemy!” tkwi w dwóch kluczowych elementach: relacji między wnuczką a dziadkiem oraz w ukazaniu, jak nastolatka radzi sobie z trudnymi emocjami. Podróż dziadka Jeremiego i wnuczki Jagody prowadzi nie tylko do odkrycia skrywanej przez lata prawdy, ale także do pogłębienia ich wzajemnej więzi. Dzięki wspólnie przebytej drodze bohaterowie uczą się siebie nawzajem, a widzowie mogą śledzić, jak podróż mimo kłopotów zbliży ich jeszcze bardziej.

Wprowadzone do filmu elementy baśniowe mogą się wydawać ucieczką od rzeczywistości, ale film pokazuje, że przy odpowiednim podejściu fantazja, wyobraźnia i bajki pomagają nam radzić sobie z tym, co w życiu trudne, dają też język do mówienia o tym, co kryje się w nas samych.

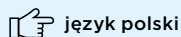
Wprowadzenie animowanego smoka (symbolu nieprzepracowanego gniewu, z jakim mierzy się nastolatka) jest bardzo ciekawym i oryginalnym zabiegiem. Warto zauważyć, że sama główna bohaterka jest nietypową postacią w polskim kinie dla dzieci i młodzieży. Przyzwyczajeni jesteśmy do ekstrawertycznych, bezpośrednich postaci, które otwarcie komunikują swoje potrzeby. Tymczasem Jagoda to dziewczynka wycofana, małomówna, ale jednocześnie o niezwykle bogatym świecie wewnętrznym. Podobnie niestandardowe jest ujęcie jej rodziny – dalekiej od schematycznego obrazu idealnego domu i wyglądu jak z obrazka.

Mimo pewnych wad i niezręczności film dostarcza emocjonującej i mądrej rozrywki. Dzieło Olgi Chajdas, przede wszystkim dzięki pomysłowi wyjściowemu i świetnej relacji aktorów (zwłaszcza wnuczka – dziadek), daje młodym widzom historię zarówno emocjonującą, jak i będącą punktem wyjścia do rozmowy o uczuciach i relacjach rodzinnych.

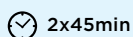
Film oceniali troje ekspertów ZEF.

Eksperci rekomendujący film: **Karol Szafraniec, Joanna Zabłocka-Skorek, Michał Surówka**

Więcej na: zef.org.pl/dziadku-wiejemy-/

język polski

2x45min

szkoła podstawowa, klasy 7-8

**Odkryj świat, odkryj siebie – motyw podróży w filmie „Dziadku, wiejemy!”
oraz „Małym Księciu” Antoine’a de Saint-Exupéry**

Cele lekcji

Podczas lekcji uczniowie/uczennice:

- poznają, czym jest motyw literacki;
- uczą się porównywać różne utwory literackie i filmowe (wstęp do komparatystyki);
- pogłębiają wiedzę nt. lektury szkolnej „Mały Książę”.

Powiązanie z podstawą programową

Podczas lekcji uczniowie/uczennice:

- wyrabiają i rozwijają zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury;
- świadomie i z uwagą odbierają filmy oraz spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży;
- przedstawiają własne rozumienie utworu i je uzasadniają;
- odnoszą treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel/nauczycielka wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniami/uczennicami:

- rozmowę kierowaną,
- dyskusję,
- objaśnienia i instrukcje,
- pracę indywidualną,
- pracę w parach.

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel/nauczycielka wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film „Dziadku, wiejemy!”,
- karty pracy.

Przygotowanie do lekcji

Lekcja powinna się odbyć po obejrzeniu filmu „Dziadku, wiejemy!” oraz przeczytaniu przez uczniów/uczennice lektury „Mały Książę” Antoine’a de Saint-Exupéry.

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Nauczyciel/nauczycielka przedstawia temat lekcji. Przypomina klasie, czym jest **motyw literacki** – najmniejsza jednostka w opowieści: przedmiot, uczucie, sytuacja, cecha. Zapowiada, że skupią się na **motywie podróży** – rozumianym zarówno tak dosłownie (jako przemieszczanie się z punktu A do B), jak i głębiej, jako podróż przez życie i idące za tym zmiany.

Realizacja tematu

Nauczyciel/nauczycielka pisze na tablicy słowo „podróż” i prosi uczniów o podanie różnych przykładów i rodzajów podróży. Może chodzić m.in. o: wakacje, wyjazd za pracę, uchodźstwo, turystykę, emigrację, podróż marzeń, służbową, podróż jako styl życia (ludy nomadyczne), w celu eksploracji czy odkryć naukowych, ale też o podróż przez sny, podróż w czasie, w nieznane, w głąb jakiejś dziedziny itd.

Prowadzący/prowadząca zachęca do dyskusji: Jakie znacie utwory literackie, w których znajduje się motyw podróży? Klasa wspólnie przygotowuje listę ulubionych książek, filmów, seriali i gier z tym motywem. Na koniec nauczyciel/nauczycielka przypomina uczniom/uczennicom, że jedną z takich książek jest „Mały Książę”.

Prowadzący/prowadząca rozdaje Kartę pracy nr 1 i prosi o wykonanie zadania nr 1. Uczniowie/uczennice mają połączyć odpowiedniego bohatera z lekcją, jaką wyciągnął Mały Książę po poznaniu danej postaci. Nauczyciel/nauczycielka zachęca uczniów/uczennice, by w parach porównali swoje odpowiedzi.

Nauczyciel/nauczycielka zadaje pytania: Jakie inne lekcje wyciągnął Mały Książę ze swoich podróży? Dlaczego w ogóle opuścił on swoją planetę?

Po rozmowie prowadzący/prowadząca wraca do obejrzanego niedawno filmu „Dziadku, wiejemy!”. Tam też znajduje się motyw podróży, a bohaterowie bardzo się podczas filmu zmieniają. Nauczyciel/nauczycielka zachęca uczniów/uczennice do wykonania zadania nr 2.

Cała klasa wspólnie porównuje swoje odpowiedzi. Prowadzący/prowadząca zachęca do wypowiedzi: Czy są jakieś inne podobieństwa między „Małym Księciem” a „Dziadku, wiejemy!” poza bohaterami?

Następnie nauczyciel/nauczycielka przypomina uczniom/uczennicom, że motyw podróży można rozumieć dosłownie – jak również metaforycznie – czyli jako przenośnię. Podróż oznacza też przemianę bohatera, rozwój, odkrycie czegoś w sobie i powrót do domu jako odmieniony człowiek.

Kolejnym etapem lekcji jest zastanowienie się nad pytaniem: Jakie zmiany zaszły w bohaterach filmu „Dziadku, wiejemy!”? (zadanie nr 3).

Nauczyciel/nauczycielka zachęca do dyskusji:

- Czy dziadek dobrze zrobił, ukrywając swoją prawdziwą historię?
- Dlaczego czasem okłamujemy ludzi, których kochamy?
- Czy Jagoda odkryłaby prawdę, gdyby nigdy nie odbyła tej przygody z dziadkiem?

Praca domowa dla ochotników

Jak podróż zmienia człowieka? Stwórz krótką wypowiedź (nie więcej niż dziesięć zdań) na podstawie własnych doświadczeń. Pamiętaj, podróż nie musi być ani długa, ani zagraniczna, ani egzotyczna, by inspirować!

Fot. Karolina Grabowska

KARTA PRACY NR 1

1. Połącz odpowiedniego bohatera „Małego Księcia” z lekcją, jaką Księżę wyniósł z poznania go.

Wąż	Czym jest władza
Biznesmen	Niebezpieczeństwo i śmierć
Król	Jak zdobywać i dbać o przyjaciół
Lis	Nie warto się wiecznie śpieszyć
Dróżnik	Czym jest zachłanność

2. Jakie podobieństwa i różnice widzisz między bohaterami „Dziadku, wiejemy!” oraz lekturą „Mały Księżę”?

Jagoda i Mały Księżę	
Podobieństwa	Różnice
Dziadek Remek i Pilot (narrator)	
Podobieństwa	Różnice
Waldek i Biznesmen	
Podobieństwa	Różnice

3. Podróże zmieniają? Opisz w punktach relację między bohaterami „Dziadku, wiejemy!” na początku i na końcu filmu.

Dziadek i Jagoda

Na początku:

-
-
-

Na końcu:

-
-
-

Jagoda i mama

Na początku:

-
-
-

Na końcu:

-
-
-

Dziadek i mama

Na początku:

-
-
-

Na końcu:

-
-
-

Fot. Karolina Grabowska

godzina wychowawcza

45 min

szkoła podstawowa, klasy 4–6 i 7–8

Różne pokolenia – wspólne marzenia i cele. O więziach międzypokoleniowych w filmie „Dziadku, wiejemy!”

Cele lekcji

Podczas lekcji uczniowie/uczennice:

- opisują uczucia, które wzbudził w nich film;
- wypowiadają własne zdanie na temat bohaterów filmu;
- rozumieją, kim jest autorytet, jakie cechy posiada i jak może wpływać na nasze życie;
- wiedzą, na czym polega różnica pokoleniowa i jak budować skuteczną komunikację pomiędzy pokoleniami.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel/nauczycielka wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniami/uczennicami:

- rozmowę kierowaną,
- burzę mózgów,
- dyskusję,
- kolorowe, samoprzylepne karteczki,
- objaśnienia i instrukcje,
- pracę indywidualną.

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel/nauczycielka wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film „Dziadku, wiejemy!”,
- białe kartki,
- flamastry.

Fot. Karolina Grabowska

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Nauczyciel/nauczycielka zapisuje na tablicy słowo „autorytet”. Uczniowie/uczenice otrzymują samoprzylepne karteczki, na których notują swoje skojarzenia. Kolejne osoby podchodzą, przyklejają swoje skojarzenia i mówią krótko, jak rozumieją te zapisy. W ten sposób powstaje mapa myśli, do której będzie można się odwoływać w dalszej części zajęć.

Realizacja tematu

Prowadzący/prowadząca zajęcia prosi uczniów/uczenice, by przypomnieli sobie, które z osób występujących w filmie można uznać za autorytet (i dla kogo stanowiły tenże autorytet). Chętne osoby dzielą się spostrzeżeniami. Na podstawie zebranych informacji oraz własnych refleksji młodzi ludzie tworzą krzyżówkę, dopisując do słowa „autorytet” cechy, które w ich ocenie wyróżniają postać obdarzoną autorytetem (Karta pracy nr 1).

Po uzupełnieniu karty chętni/chętne uczniowie/uczenice dzielą się efektami pracy. Warto, by spróbowali wskazać konkretne sytuacje lub momenty w filmie, w których można zauważyć wspomniane przez nich cechy (odnieść je do osób).

Po omówieniu postawy budzącej autorytet zajęcia przechodzą do fazy omawiania wartości obecnych w rodzinie Jagody i tego, w jaki sposób odbiór rzeczywistości każdego z członków tej małej społeczności wpływa na komunikację oraz wzajemne zrozumienie.

Aby lepiej prześledzić zależności rodzinne, uczniowie/uczenice otrzymują schemat, nad którym pracują. Do poszczególnych imion/ról w rodzinie dopisują elementy systemów norm, które są dla tych osób istotne. Sprawdzają również, czy są one zbieżne, czy może całkowicie się rozciągają i jak to wpływa na wzajemny szacunek i zrozumienie. Przydatny może się okazać schemat zawarty w Karcie pracy nr 2.

Wybrane osoby prezentują swoje prace. Omawiając schematy, uzasadniają opinię.

Fot. Karolina Grabowska

W ramach tego zadania warto włączyć pytania o szacunek:

- Kto i kogo darzył szacunkiem?
- Z jakiego powodu niektórzy członkowie rodziny stracili szacunek u innych?
- W jaki sposób wyznawane wartości wpływają na budowanie wzajemnego szacunku?
- Co pomaga, a co może przeszkadzać w tworzeniu atmosfery szacunku?

Przy okazji rozmowy można zapytać młodych ludzi o ich doświadczenia. Chętni uczniowie/uczennice mogą się podzielić własnymi obserwacjami (związanymi z ich życiem rodzinnym lub sytuacjami, których byli świadkami).

Nauczyciel/nauczycielka rozdaje Kartę pracy nr 3, na której uczniowie/uczennice wpisują, w wybranej przez siebie kolejności, elementy. U podstawy powinien znaleźć się ten komponent, który jest fundamentem/bazą służącą budowaniu szacunku, którym Jagoda darzy Jeremiego. Im wyżej, tym elementy powinny się zawężać, uszczegóławiać (młodzież może dodawać również własne propozycje).

Zadania dla klas 7-8

Prowadzący/prowadząca zajęcia prezentuje młodym ludziom planszę z grafikami oraz hasłem: „Dialog grozi zrozumieniem” (Karta pracy nr 4). Zadaniem uczniów/uczennic jest wybranie jednej z ilustracji i uzasadnienie, dlaczego, według nich, najlepiej oddaje ona przesłanie zdania. W odpowiedzi warto uwzględnić elementy zaczerpnięte z historii Jagody i jej rodziny. Chętne osoby dzielą się swoimi spostrzeżeniami.

Ostatni element lekcji opiera się na pracy indywidualnej. Nauczyciel/nauczycielka prosi, by uczestnicy zajęć wyszukali informacje na temat Mariana Turskiego oraz Jerzego Owsiaka. Odnosząc się do tych wiadomości, zespół wspólnie zastanawia się nad tym, czy każda z tych postaci zasługuje na miano autorytetu i może wzbudzać szacunek. Dodatkowo młodzi ludzie mogą wskazać własne przykłady autorytetów. Warto zaznaczyć, że wybór postaci, którą można podziwiać, jest bardzo indywidualny, i to naturalne, że każdy może wskazać kogoś zupełnie innego.

Podsumowanie tematu

Prowadzący/prowadząca wspólnie z młodzieżą ustala wnioski związane z tematem lekcji. Uzupełnieniem tej aktywności może być prześledzenie motywu smoka, który pojawia się w filmie. Prowadzący/prowadząca zajęcia rozdaje uczestnikom wizerunek stworzenia (Karta pracy nr 5) i prosi, by dopisali do niego wszystkie skojarzenia (bazując na doświadczeniach własnych, tradycji kulturowej oraz fabule filmu).

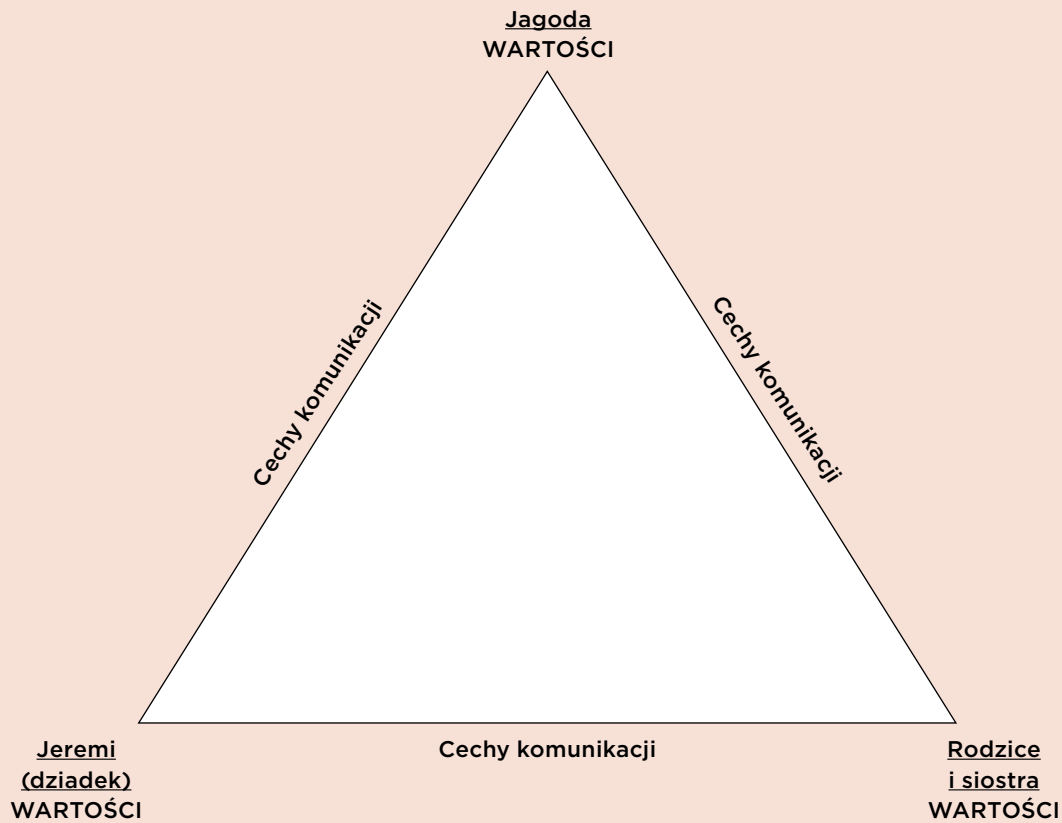
Następnie zespół wspólnie przygląda się drodze wnuczki i dziadka, którą pokonali od opuszczenia domu opieki do dotarcia do latarni morskiej. Refleksja skierowana jest na to, czym mógł być smok, w jaki sposób zmienia się jego sylwetka i jaka jest w tym procesie rola samego protoplasty rodu. Czy postawa dziadka wpływała na budowanie autorytetu u Jagody i czy dzięki temu można powiedzieć, że stał się on dla dziewczynki bohaterem?

KARTA PRACY NR 1

A
U
T
O
R
Y
T
E
T

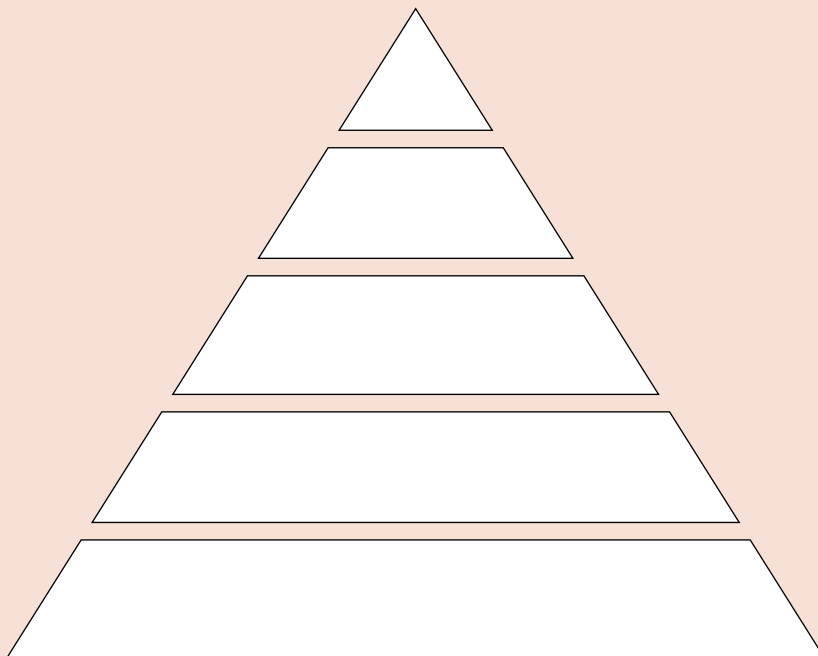

KARTA PRACY NR 2

Fot. Karolina Grabowska

KARTA PRACY NR 3

zrozumienie

szczerłość

choroba

rozmowa

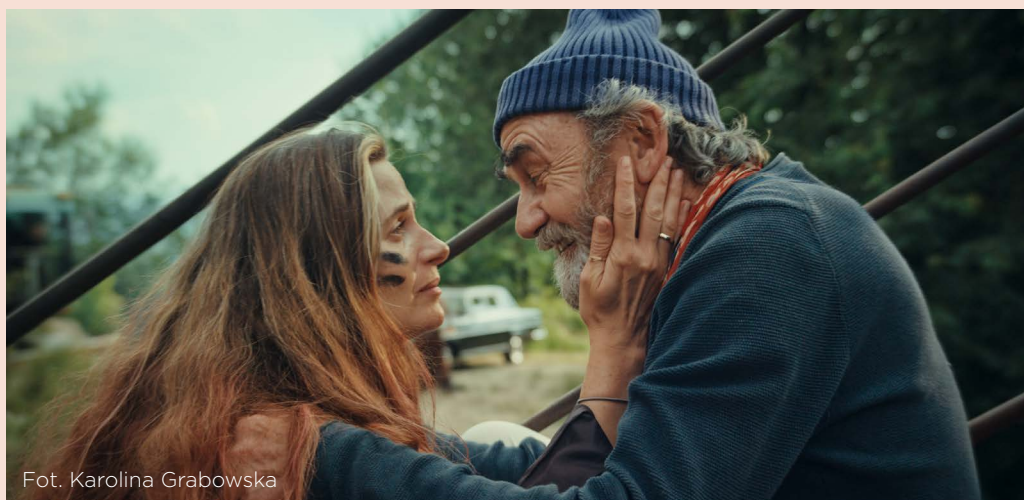
odwaga

szacunek

empatia

wyobraźnia

przywiązanie

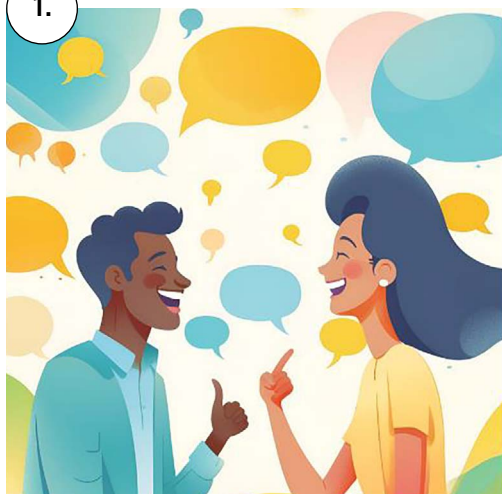

Fot. Karolina Grabowska

KARTA PRACY NR 4

DIALOG GROZI ZROZUMIENIEM

1.

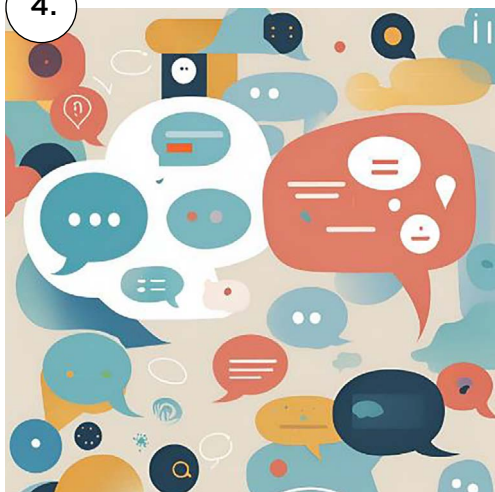
2.

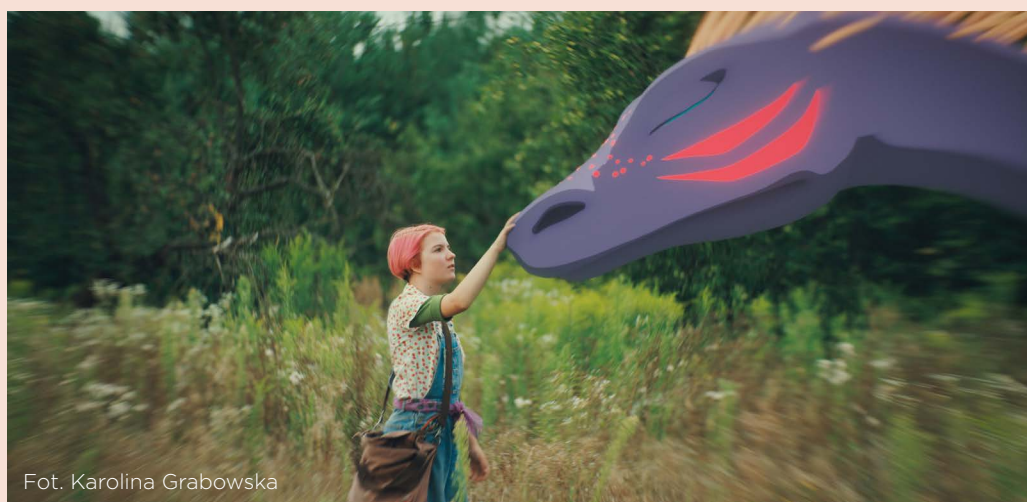
3.

4.

KARTA PRACY NR 5

Fot. Karolina Grabowska

Warszawa 2025

Koncepcja merytoryczna i opieka metodyczna:

Anna Równy

Autorzy:

Gaja Grochocka, Joanna Krzemińska

Redakcja i korekta:

Joanna Dzik

Koordynator projektu:

Cezary Kruszewski, Kamila Ostrowska

Skład i łamanie:

Anna Cieszyńska

Wydawcy:

NEXT FILM to spółka należąca do grupy Helios, specjalizująca się w produkcji i dystrybucji filmów polskich. W jej katalogu znajdują się m.in.: „100 dni do matury”, „Akademia Pana Kleksa”, „Bogowie”, „Chłopi”, „Drogówka”, „Ikar. Legenda Mietka Kosza”, „Johnny”, „Kamerdyner”, „Miszmasz czyli Kogel Mogel 3”, „Piłsudski”, „Plan B”, „Po prostu przyjaźń”, „Pokot”, „Powstanie Warszawskie”, „Sami swoi. Początek”, „Simona Kossak”, „Sztuka kochania. Historia Michaliny Wisłockiej”, „Teściowie”, „Twój Vincent” oraz „Za duży na bajki”.

Kadr z filmu „Dziadku, wiejemy!”

młode edukacja horyzonty

ogólnopolski projekt
edukacji filmowej dla
przedszkoli i szkół

lat doświadczenia
w edukacji filmowej

fot. Michał Mroczkowski

cykle tematyczne dla wszystkich
etapów edukacyjnych

realizacja podstawy programowej

seanse filmowe z prelekcją
i obudową dydaktyczną

ponad 200 lokalizacji na terenie
kraju

laureat nagrody PISF w kategorii
Edukacja filmowa 2024

projekt w wersji online

21 maja

start naboru przedszkoli i szkół do 20. edycji

edukacja.mlodehoryzonty.pl